

(Odia Cuttack font - ଓଡ଼ିଆ କଟକ ଲିପି) :

ରେବତୀ

– ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି

କଟକ ଜିଲାର ହରିହରପୁର ପ୍ରଗନା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମ, ନାମ ପାଟପୁର । ଗ୍ରାମ ମୁଣ୍ଡାମୁଣ୍ଡିରେ ଗୋଟିଏ ଘର । ଆଗିଲି ପିଛିଲି ଚାରିବଖରା, ଖଞ୍ଜା ପାଟିରୀ ଚାଳିଆରେ ତିଙ୍କିଶାଳ, ଅଗଣା ମଧ୍ୟରେ କୁଅ, ଆଗକୁ ଦାଣ୍ଡୁଆର, ପଛକୁ ବାଡ଼ିଦୁଆର । ଦାଣ୍ଡୁଆର ମେଲାଘରେ ଦାଣ୍ଡୁଲୋକ ବସା ଉଠା କରନ୍ତି, ପ୍ରଜାମାନେ ଖଜଣା ଦେବାକୁ ଆସି ଏହିଠାରେ ବସନ୍ତି । ଶ୍ୟାମବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି ଜମିଦାର ତରଫରୁ ଗ୍ରାମର କରଣ, ମାସକୁ ଦରମା ଦୁଇଟଙ୍କା, ଦରମା ଛାଡ଼ି ପାଉଡ଼ି ବିଶୋଧନୀ, ବାହାଲହଣା ଇତ୍ୟାଦିରୁ ଦୁଇପଇସା ହାତପିଠ ହୁଏ । ସବୁ ମିଶାଇଲେ ମାସକୁ ଚାରି ଟଙ୍କାରୁ ଉଣା ହେବ ନାହିଁ, ସଂସାର ଏକ ରକମ ଚଳେ । ଏକ ରକମ କିଆଁ ? ବୋଲିଲେ ଭଲ ଚଳେ । ଏଇଟା ହେଲା ନାହିଁ, ସେଇଟା ଘରେ ନାହିଁ, ଏପରି କଥା ଘରର କାହାରି ମୁହଁରୁ ଶୁଣାଯାଏ ନାହିଁ । ବାଡ଼ିରେ ଶାଗ ମାଗ ଛାଡ଼ି ସଜନା ଦୁଇଗଛ । ଘରେ ଲଗାପଡ଼ିଆ ବରଷବିଆଣୀ ଗାଇ ଦୁଇଟା ବନ୍ଧା; ଦୁଧ ଟିକିଏ, ଚହ୍ନ । ମନ୍ଦାଏ ହାଣ୍ଡିତଳେ ଲାଗିଥାଏ ।

କାଁ ଆଗେ କରିବି ଗୁହାରି ?
ତୁମ୍ଭେ ନ ରହିଲେ ନାଥ ଗରିବ ଯିବ ସରି ।
କର ବା ନ କର ବ୍ରାଣ, ପଦେ ସମର୍ପିଛି ପ୍ରାଣ,
ହୃଦେ ଅଛି ତବ ନାମ ଧରି ।
ତୁମ୍ଭ ବିନା ବିଜଗତ ଶୂନ୍ୟ ହେ ହରି ।
ଶୀତଳ କର ଜୀବନ ପ୍ରେମାମୃତ ଦାନ କରି ।

.....

(Odia Konark font - ଓଡ଼ିଆ କୋଣାର୍କ ଲିପି) :

ରେବତୀ

– ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି

କଟକ ଜିଲାର ହରିହରପୁର ପ୍ରଗନା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମ, ନାମ ପାଟପୁର । ଗ୍ରାମ ମୁଣ୍ଡାମୁଣ୍ଡିରେ ଗୋଟିଏ ଘର । ଆଗିଲି ପିଛିଲି ଚାରିବଖରା, ଖଞ୍ଜା ପାଟିରୀ ଚାଳିଆରେ ତିଙ୍କିଶାଳ, ଅଗଣା ମଧ୍ୟରେ କୁଅ, ଆଗକୁ ଦାଣ୍ଡୁଆର, ପଛକୁ ବାଡ଼ିଦୁଆର । ଦାଣ୍ଡୁଆର ମେଲାଘରେ ଦାଣ୍ଡୁଲୋକ ବସା ଉଠା କରନ୍ତି, ପ୍ରଜାମାନେ ଖଜଣା ଦେବାକୁ ଆସି ଏହିଠାରେ ବସନ୍ତି । ଶ୍ୟାମବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି ଜମିଦାର ତରଫରୁ ଗ୍ରାମର କରଣ, ମାସକୁ ଦରମା ଦୁଇଟଙ୍କା, ଦରମା ଛାଡ଼ି ପାଉଡ଼ି ବିଶୋଧନୀ, ବାହାଲହଣା ଇତ୍ୟାଦିରୁ ଦୁଇପଇସା ହାତପିଠ ହୁଏ । ସବୁ ମିଶାଇଲେ ମାସକୁ ଚାରି ଟଙ୍କାରୁ ଉଣା ହେବ ନାହିଁ, ସଂସାର ଏକ ରକମ ଚଳେ । ଏକ ରକମ କିଆଁ ? ବୋଲିଲେ ଭଲ ଚଳେ । ଏଇଟା ହେଲା ନାହିଁ, ସେଇଟା ଘରେ ନାହିଁ, ଏପରି କଥା ଘରର କାହାରି ମୁହଁରୁ ଶୁଣାଯାଏ ନାହିଁ । ବାଡ଼ିରେ ଶାଗ ମାଗ ଛାଡ଼ି ସଜନା ଦୁଇଗଛ । ଘରେ ଲଗାପଡ଼ିଆ ବରଷବିଆଣୀ ଗାଇ ଦୁଇଟା ବନ୍ଧା; ଦୁଧ ଟିକିଏ, ଚହ୍ନ । ମନ୍ଦାଏ ହାଣ୍ଡିତଳେ ଲାଗିଥାଏ ।

କାଁ ଆଗେ କରିବି ଗୁହାରି ?
ତୁମ୍ଭେ ନ ରହିଲେ ନାଥ ଗରିବ ଯିବ ସରି ।
କର ବା ନ କର ବ୍ରାଣ, ପଦେ ସମର୍ପିଛି ପ୍ରାଣ,
ହୃଦେ ଅଛି ତବ ନାମ ଧରି ।
ତୁମ୍ଭ ବିନା ବିଜଗତ ଶୂନ୍ୟ ହେ ହରି ।
ଶୀତଳ କର ଜୀବନ ପ୍ରେମାମୃତ ଦାନ କରି ।

.....